Budapest, 1904. Kilencedik évfolyam. 198. szám. Hétfő, julius 18.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Muzeum-körut 13.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor. 50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Tudomány és világuralom.

Budapest, julius 17.

Mióta a természettudományos felfogás a monizmushoz, vagyis ahhoz a világszemlélethez vezetett, mely a világban megnyilatkozó minden jelenségben egyazon valóság megnyilatkozását látja, azóta természetesnek tartjuk, hogy egy nemzetnek tudományos nézetei és politikai törekvései mélységes harmóniában vannak, — hiszen *egy* erőnek különfajta megnyilatkozása mindakettő. Nemcsak *egy* valóság megnyilatkozása mindakettő, de még megnyilatkozása módját is ugyanaz a törvény szabályozza — a Darwin-féle — a küzdelem a létért, amit szélesebb értelemben igy is lehet nevezni: küzdelem az érvényesülésért.

Hahát látjuk, hogy a német császárban megtestesült nemzeti erőtényező akar lenni a világ minden politikai kérdésében, egész természetesnek fogjuk azt is tartani, hogy a német tudomány — a katedrákon és könyvekben megtestesült nemzeti erő szintén szeretné a világuralomra való törekvéseket éleszti és istápolja.

Nem egyedülálló jelenség ez, végighuzódik az egész világtörténelmen. A római barbárnak nevezett minden idegent, a hellénségnek még a politikai befolyása teljes eltüntével is megmaradt a szellemiekben a világuralomra való törekvése. Hasonló jelenség az is, hogy a zsidóság faji és vallási hivatását öntudatosan kodifikáló talmudi irodalma épp abban a korban virágzott ki, amikor vallási eszmélkedése a kereszténység révén világuralomra készült.

A németség története azonban különösen tanulságosan tünteti fel e kétféle nemzeti életjelenség karöltvehaladását. Ha majd a természettudományos világfelfogás igazán meghóditja a maga számára az elméket és képesek leszünk a monizmus világánál szemlélni az egész világtörténetet, ez oly nyilvánvaló dolog lesz, hogy minden nemzet történeteit csak az igazság bizonyságául fogjuk látni.

A középkor voltaképpen a római birodalmat felbomlasztó németségnek a világuralom megszerzésére irányuló több évszázados küzdelme. Az ókor a világuralom hordozóját a római császárságban látta, ezt a hagyományát, ugyszólván csakis ezt, hagyta örökbe a rajta koncoskodó germánoknak. Természetes tehát, hogy a németségnek a világuralomra való törekvése a római császárságra való törekvésben nyilvánult. Más szóval, ez a germánságnak a románság elleni küzdelme volt. A törekvés nemcsak kudarcot vallott, de a küzdelem javarészt fel is emésztette a németség politikai erejét s szétforgácsolta, amit felemésztetlen hagyott. Németország megszünt politikai, sőt földrajzi fogalom is lenni.

De még ereje fogytán sem szünt meg a világuralomra való törekvése, csak eszközei változtak. A politikai erőforrásoktól elesvén, az a jelenség nyilatkozott meg ujra, ami a leigázott hellénség életében: a müvészet, a tudás eszközeivel törekedett elérni azt, amit intézményeivel és haderejével elérni nem tudott.

Szándékosan használom ezt a szót — törekedett; mert ez az akarat öntudatlan voltát jobban jellemzi.

A renaissance Itália kizárólagos müve volt, a német renaissance még csak félig-meddig honositott idegen palánta, de a reformáció már tiszta német szellemi irány és a lutheranismus bár sikeresebb, de természetére egyazon világuralmi törekvés kifolyása, mint a welf császárok kudarcos küzdelme a pápaság ellen. A lutheranizmus a német szellem nemzeti intézményekhez nem kötött világuralmának a csapását készitette elő, — hatalmas nyomot irtott.

A német szellemnek eme nemzeti intézmények által nem istápolt világuralomra törő szelleme hozta világgá, teremtette meg a metafizikus bölcseletet. Az állami, nemzeti szervezet hiján, az intézményeken kivül tenyésző német szellem más bölcseletet, mint metafizikát nem is szülhetett. A metafizika is voltaképp intézmény hiján való bölcselet.

Az intézmény és a dogma közt ugyanaz a különbség, mint a természettudományos és a metafizikus bölcselet közt. Az intézményt életerő hozza létre és eleven erők megnyilatkozásának érvényesitője, — a né-

TÁRCA.

Egy tüsszentés.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: ***Csehov Antal.***

Ivan Dmitries Cerniakov végrehajtó egy szép estén ott ült egy másodsorbeli zártszékben és szinházi látcső segélyével megnézte magának a „Cornevillei harangok"-at, amely foglalatossága közben a kellemes állapotnak igen magas fokán érezte magát. De hirtelen... Elbeszélésekben nagyon sürün fordul elő ez a „de hirtelen" és az iróknak igazuk van, mert az élet tele van hirtelenségekkel!... Tehát: De hirtelen elfintorult az ábrázatja; szemei elhomályosultak, lélegzete elállott... látcsövét ölébe ejtette, előrehajolt és... hapcihh!... eltüszszentette magát, amint látni tetszenek. Tüszszenteni mindenkinek szabad, bárhol, ahol éppen rájön. Parasztok, rendőrfőnökök, sőt néha még valóságos belső titkos tanácsosok is tüsszentenek, egy szóval mindenki. Cerniakov is éppenséggel nem jött zavarba, hanem elővette a zsebkendőjét és udvarias ember létére körülnézdegélt, vajjon a tüsszentésével nem alkalmatlankodott-e valamelyik embertársának. Amint azonban igy körülnézett, mégis csak zavarba kellett jönnie. Azt vette észre tudniillik, hogy az előtte ülő öreg ur valamit mormog magában, azután kopasz fejét és nyakát gondosan megszárogatja a kesztyüjével. Az öreg urban pedig Brisgalov kormányzó ur ő kegyelmességét ismerte föl.

— No, ezt ugyan alaposan nyakontüsszentettem! —gondolá Cerniakov. — Az öreg ur nem fölebbvalóm ugyan, de azért mégis csak baj, hogy igy történt. Meg kell kérnem, hogy ne haragudjék.

— Cerniakov tehát elköhintette magát, előbbre hajolt és fülébe sugta a kormányzónak: — Bocsánat, kegyelmes uram, nyakon izé... izé... nem rosszakaratból történt...

— Nem baj, nem baj...

— Az Isten szerelmére kérem, bocsásson meg. Nem... nem akartam!

— Ugyan kérem, maradjon veszteg, hisz igy nem hallok semmit a darabból!

Cerniakov ujra zavarba jött; bambán mosolygott és a szinpadra nézett. Azonban a kellemetes érzéseknek vége szakadt, mert a végrehajtó urat a nyugtalanság kezdte kinozni. Fölvonás után közelébe settenkedett a kormányzónak és amikor elhaladt mellette, bátortalanságát legyőzve, a fülébe sugta neki: — Nyakon izé... izé... Ne haragudjék, kegyelmes uram... Nem... nem...

— Ugyan ne izéljen már no... Már el is felejtettem az egész dolgot, maga meg ujra fölpiszkálja! — mondá a kormányzó és türelmetlenül szopta be az alsó ajkát.

— Elfelejtette! és olyanokat néz, mintha meg akarna gyilkolni, — gondolá Cerniakov és bizalmatlanul nézett a kormányzóra. — Alig akar velem szóba állni. Mégis csak meg kellene neki magyarázni, hogy nem rosszakaratból történt... hisz a tüszszentés természeti törvény... Utoljára még azt hiszi, hogy meg akartam gyalázni... Ha most nem is gondolja, később eszébe juthat neki!...

Otthon Cerniakov elbeszélte a feleségének, hogy minő udvariatlanságot követett el. Azonban ugy vette észre, hogy az asszony nagyon is könnyedén veszi a dolgot; eleinte ő is megijedt ugyan, de mihelyt meghallotta, hogy Brisgalov „idegen", rögtön megnyugodott.

— Hát iszen elmehetsz hozzá és kiengesztelheted, — mondá az asszony. — Mert igy csakugyan azt hiheti, hogy nem vagy tisztában az illedelemmel.

— Hát éppen ez az! Bocsánatot kértem tőle, de olyan különösen makogott-motyogott... Minden szónak elharapta a végét. Az is igaz, hogy nem igen volt idő beszélgetésre.

Másnap Cerniakov fölhuzta a legujabb egyenruháját, megfésülködött és elment Brisgalovhoz, megmagyarázandó neki, hogy... hogy ...stb.... A fogadószobában sok-sok ügyes-bajos alak között ott volt a kormányzó is és már kezdte elszedegetni a kérvényeket az emberektől. Egy-két embertől kérdezett is egyet-mást és fölpillantván, meglátta Cerniakovot.

— Tegnap este a szinházban, ha még

pek életének természetes műszere, szerve. Éppen ezért nem kerülhet ellentétbe a tapasztalattal és így a természettel sem, — hisz a tapasztalat csak a természet törvényeinek az ellesése. A dogma azonban tapasztalathoz nincs kötve és így ellentétbe kerülhet a természet törvényeivel. Oly nép tehát, mely egész erejét értékesitheti s érvényesitheti a géniusza-alkotta intézményes szervekben, mely tehát az életet, a történetet éppen mint a tapasztalati igazságok érvényesülését fogja fel, nem fog soha metafizikai rendszerekbe bonyolódni s azokon csüggve maradni.

Ez a történelmi tanulság magyarázza meg tehát, hogy miért termett a természettudományos monizmus angol elmékben és miért nem alkothatott a nemzeti létén és állami intézmény keretén kivül élő német szellem mást, mint metafizikát. Ez magyarázza meg azt is, hogy a német egység megalakulása után, tehát a nemzeti erőt érvényesitő intézmény megteremtése után a német metafizikus bölcselet halálosságra került és nincs a müvelt világnak nemzete, melyet a brit-szőtte természettudományos bölcselet oly gyorsan meghóditott s átjárt a mélységes rétegekig, mint épp a német.

De azért a tehetetlenség korszakában is a világuralomra törekedett a német elme Mikor a német nemzeti erő szervezetlen volt, a nemzeti erők szervezetlen voltát hirdették az emberiség ideáljának. Ez a tan volt a kozmopolitizmus. — A nemzetiség választófalat emel ember s ember közé, — tehát a nemzeti szellem az igazi humanizmussal meg nem fér. Ezt a tant a németség kiheverte — le is tagadja Sedan óta — de a német szellem hóditó provinciáiban még él, mint ahogy Siagrius még egy évtizedig kormányozta a provinciát a római császárság megszünte után a római császár nevében.

Ez magyarázza meg azt is, hogy miért lett a duodec udvarkánál miniszterkedő leghatalmasabb német elme — Goethe — a kozmopolitaság Mózese, miért volt épp ő egy teljes évszázadon át univerzális tolmácsa a német szellemnek.

A német fejedelmek versaillesi gyülekezete megteremtette azt az erős szervet is, mely a világuralomra jutásnak immár imponáló emeltyüje. A német birodalom az első nagyhatalom, a német befolyás elterjedt a világ minden zugába, csodamód rövid idő alatt immár a fél földgömböt körülpántolja a német gyarmatok lánca, — német ipar diadalmaskodik az egész világon, még az anangol gyarmatokban is csuffá teszi az golt. Mindmegannyi ut és jogcim a világuralomra és ime a német tudomány megszüli a — germanoid elméletet.

Minden kultura hordozója, szülője a germán faj. Hellas Tyrtaeusa, Miltiades, Pheidias szőkehaju, kékszemü dolichokefalok, sőt Homér is germán tipust énekelt meg a glaukópisz Athénében. Lapouge — francia létére — vallja, hogy a perzsa háborukig mozaikban, szoborban, domboru müben csak szőke, kékszemü alakokat ábrázol a hellén képzőművészet. Gobineau pedig — a másik francia — egyenesen apostolnak áll be a germanoid elmélet mellé. Ime, Sedannál megverték a román önérzetet is és megujul a Pharsalosnál legyőzött hellénség példája, amit Cicero énekelt meg Archiasért tartott beszédében: Hellas legnagyobb poétája római szellem palántáit öntözgeti.

És a virágurálomra törekvő nemzeti önérzet eme megnyilatkozásának engednek a tudományépitette legerősebb falak. Az indogermán népek bölcsőjét mindekkoráig Ázsiában keresték és az árja müveltség ágyát az Indus völgyében. Csakhogy igy szük a sora a németeknek, csak amolyan harmadágu unokaöcs a szanszkrit hagyatéknál. A germanoid elmélet azonban apát formált a germánból, az árják őshazáját Skandináviába és a porosz földre telepitette és a szanszkritok, zendek, parszok ősei a dünák mellől vándoroltak Ázsiába, ahol elpusztultak, mikor idegen vérrel keveredtek. És ha elég hosszura nyujtják meg a berlini Siegesalleet, ugylehet, még Brahma ur is helyet kap a medveőrgróf mellett mint hohenzollerni atyafi.

Mikor Augustus Caesar a világ nyakára tette a lábát, Vergil olyan családfát fabrikált neki, mely ősévé Aeneast, a trójai hőst tette meg. Ez volt az ős trójai rokonság, — a jogcim a hellénség letiprására.

... Lám, lám még a történelmi adomák, a tudákos mendemondák is megujulnak, — csak ruhát cserélnek.

Fényes Samu.

BELFÖLD

A honvédelmi miniszter utja. A félhivatalos *Budapesti Tudósító* irja: Egyes lapok szerint *Nyiri* Sándor honvédelmi miniszter Nagykanizsáról Bécsbe utazott, hogy ott szerdáig a közös hadügyminiszterrel tárgyaljon. Amint értesülünk, a honvédelmi miniszter szombaton Bécsből, ahol resszort-ügyekben egy napig időzött, a Balaton mellett nyaraló családjához utazott s onnan hétfőn Budapestre érkezik.

Az uj-párt szervező ülése. Az uj-párt országgyülési pártköre ma délelőtt tartotta meg saját helyiségében szervező-ülését. Báró *Bánffy* Dezső az ülés elnökéül *Fáy* Béla császári és királyi kamarást aj[illegible] elnöki [illegible] elfoglalta. Mindenekelőtt a pártkör ügyrendjét állapitották meg; az előterjesztett tervezetet az ülés *Eötvös* Károly hozzászólása után egyhangulag elfogadta.

A tisztikart báró Bánffy Dezső ajánlatára a következőképp alakitották meg: Országos elnökül báró *Wesselényi* Miklóst, alelnökül *Degenfeld* Józsefet és *Óváry* Ferencet. Az országos központi végrehajtó-bizottság elnökéül *Fáy* Béla császári és királyi kamarást, alelnökeül pedig *Agoston* Józsefet és dr. *Guttmann* Emilt választották meg. Főtitkár lett *Szigethy* Béla királyi tanácsos, titkár *Jékey* Károly, háznagyok dr. *Ludwigh* Rezső és dr. *Szemenyey* Kornél. Az országos központi végrehajtó-bizottság tagjaivá a következők választattak meg: báró *Bánffy* Dezső, *Dániel* László, *Eötvös* Károly, dr. *Györffy* Gyula, dr. *Halmay* Elemér, *Hock* János, *Puky* Gyula, *Laszkáry* Gyula és *Szemere* Attila.

Beszámoló. *Sümegről* jelentik: *Eitner* Zsigmond szentgróti képviselő ma délelőtt *Szentgróton* és délután *Sümegen* tartotta beszámoló beszédét.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háboru.

Budapest, julius 17.

A harctérről érkező mai táviratokban az az érdekes, ami nincs bennük. Tegnap késő éjszaka jelentette egy pétervári telegramm, hogy a *Novik* nevü cirkálóhajó áttörte az ostromzárat és Vladivosztokba vonult. Egyetlen egy szóval se emlékeznek meg erről a mai pétervári hivatalos hiradások. Valószinünek látszik hát, hogy az ostromzár áttörése nem történt meg. A mai jelentések közül csupán a tokiói khinai követ tudósitása érdekes, e szerint a japán kormány Mandsuria igazgatásának törvényhozásbeli előkészületeivel van elfoglalva.

Tienczin, julius 17.

A tokioi khinai követ azt táviratozta

---

emlékszik a kegyelmes ur, — kezdte mondókáját a végrehajtó, — eltüsszentettem magam... és véletlenül... izé... izé... kérem. Kegyelmes uram, bocs...

— Micsoda bolondság... Azt se tudja, mit akar! Hát magának mi baja? — fordult a kormányzó a legközelebbi kérvényezőhöz.

— Még beszélni se akar velem! — gondolta Cerniakov, elsápadva. — Hát mégis csak haragszik... Nem, nem hagyhatom ennyiben... Ki kell magyaráznom a dolgot...

A kormányzó már a legutolsó embert is elbocsátotta és épp a belső szobáiba akart vonulni, de Cerniakov utána ment és suttogni kezdte: — Kegyelmes uram! Ha még továbbra is bátor vagyok kegyelmességednek alkalmatlankodni, ezt csak végtelen sajnálatomnak kegyeskedjék tulajdonitani!... Kegyelmes uram maga is tudja, hogy nem szándékosan tettem!

A kormányzó siránkozó arcot öltött. — Uram, ön egyszerüen tréfát üz velem! — mondá és eltünt az ajtóban.

— Tréfát üzök vele? — gondolá Cerniakov. De hát mi ütött hozzá? Kormány[illegible] létére nem érti meg a dolgot, pedig milyen egyszerü! De különben, ha magasan hordja az orrát, hát én sem fogok többé mentegetőzni. Ördög vigye ökegyelmességét! Levelet irok neki, de ide nem jövök többé! Isten uccse!

Cerniakov imigyen elmélkedve ment hazafelé. Azonban azt a bizonyos levelet nem irta meg a kormányzónak; gondolkozott, sokat gondolkozott, de azért mégsem tudta egészen kigondolni a dolgot. Másnap tehát megint csak elment, mégis csak személyesen őhajtván kimagyarázkodni.

— Tegnap bátor voltam terhére lenni kegyelmességednek, — hebegte, amint Brisgalov kérdőleg nézett reá, —de nem azért tettem, hogy tréfát üzzek kegyelmességedből, amint mondani méltóztatott. Bocsánatot kérek, amiért tüsszentettem és kegyelmességed nyak... izé... izé... De azért világért se nevettem rajta. Hogy is nevettem volna? Ha a magamfajta ember ilyen alkalomkor elnevetné magát, akkor hol maradna a tisztelet a magas urságok irányában...

— Távozzék rögtön! — orditott bele a kormányzó hirtelen, miközben elkékült és egész testében remegni kezdett.

— Hogyan, kérem? — szöpögött a halálrémült Cerniakov.

— Takarodjék innen! — ismétlé a kormányzó torszékolva.

Cerniakovnak megszakadt valami a gyomrában. Se látott, se hallott, hanem kábultan hátrált ki az utcára... Öntudatlan állapotban ért haza, le se vetette a vadonatuj egyenruháját, hanem lefeküdt a pamlagra és... meghalt.

a khinai külügyi hivatalnak, hogy a japán kormány javaslatot készitett *Mandsuria* igazgatására vonatkozólag.

Pétervár, julius 17.

Szaharov tábornok a következőket jelenti 16-áról a vezérkarhoz: 15-ikén orosz lovasvadászok *visszaverték azt az ellenséges őrséget*, amely a part mentén, Kaicsutól Niucsvangba vezető uton lévő Kuancsizan falut tartotta megszállva. A 16-ára virradó éjjel nyugodtan telt el. Julius 15-én kikutatták a vidéket Maguju község felé, mely 14 kilométernyire van Tancsintól. Egy ellenséges előőrs, mely 30 főből állott, Sziakotan felé vonult vissza, mikor összeütközött a kutató orosz csapattal a szorosban. Sziakotanban lévő két ellenséges század a Sziakotantól délnyugatra lévő Kuankunlinba huzódott vissza. Kesinhouban kis ellenséges csapat állott. Kupejjon falunál és Sziakotantól tovább délkeletre az ellenség 4—6 ágyuval felszerelt két zászlóalj gyalogság számára készitett állást. A portyázás közben Smirnov trombitás és három kozák könnyen megsérült. Pontsia-Pudza, Cierlochu és Lionsoncai vidékén *nagyszámu ellenséges járőört találtak*. Kelet felé a Szimucsöntől 16 kilométernyire délre lévő Sziuko községig nem találtak ellenséges csapatokat. Miscsenko tábornok dicsérőleg emeli ki *Bicskov* kozákszázados és *Karagyorgyevics* herceg kozák hadnagy magatartását, kik az előőrs egy-egy szotnyáját vezényelték. 15-én két ellenséges század egy lövészcsapattal történt ütközet után megszállotta a Szimucsentől 14 kilométernyire keletre lévő kancia-pudzai szorost. Észrevették, hogy Sziaokusan közelében több apró ellenséges csapat mozog. Kémek jelentése szerint Szonuticsában, Tiakosantól 15 kilométernyire délkeletre éjjel 4—5000 főnyi ellenséges gyalogság 10—15 hegyi ágyuval és egy lovascsapattal vonatott össze. Napkeltekor az ellenséges gyalogság legnagyobb része a hegyi ágyukkal együtt megszállotta a körülfekvő dombokat. A Dalin-szorosban 30.000, Kancia-Pudzában mintegy 4000 főnyi ellenséges gyalogság van. Az ellenség megerősiti a föncsulini és modulini szoros között lévő átjárókat. Szajmacs-Liaojang irányában a japánok kiüritették Szikejant és a Kancia-Pudza mellett lévő Jaulihut. Sziaoszira és a Szihulin-szoros között nincsenek ellenséges csapatok. Azonban a Szihalin-szorost a japán előőrs egy csapata tartja megszállva.

HIREK

Budapest, julius 17.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Julius 15-ikén uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hir. Gróf *Tisza* István miniszterelnök, aki ma szatmármegyei urai birtokán időzött, holnap reggel Budapestre érkezik.

— Nagy István vajda emlékezete. *Csernovicából* táviratozzák: Tegnap a Radauz melletti kutnai kolostorban számos bel- és külföldi ünnepi vendég jelenlétében ünnepelték *Nagy* Istvánnak, a moldvai vajdának és a kolostor alapitójának emlékezetét. Az ünnepségen megjelent *Lupul* tartományi főnök és *Csgolniceánu* román konzul, ki a román király nevében koszorut tett *Nagy* István sirjára. A Bukarestből érkezett ünnepi vendégek közt volt *Filipeszku* és *Sradisstenu* volt miniszterek, *Danderea* szenátusi elnök, *Tocsileszcu* és *Onciu* egyetemi tanárok. Bécsből Neumann tanár volt egyetemi rektor jelent meg az ünnepségen. Dr. *Repta* nagy segédlettel misézett, mire *Oncial* tanár a kolostor udvarában tartott ünnepi szónoklatot. Ő felségéhez hódoló táviratot intéztek. A rövid idővel később megérkezett királyi választáviratot *Repta* érsek az összegyültek óriási lelkesedése közepette olvasta fel. Az ünnepi sátorban tartott diszlakomán több száz ünnepi vendég vett részt. Repta érsek viharos tetszés közt mondott pohárköszöntőt az uralkodóra. Délután a kolostor kertjében zeneelőadás és népmulatság volt.

— Templomszentelés. A kapisztránus atyák budai, Margit-köruti templomát, a melynek restaurálását tegnap fejezték be, ma szentelte be dr. *Kohl* Medard püspök, fényes egyházi ünnepség közepette. Hogy a munkát a templomban befejezték, harangzugással adták tudtára a hiveknek. Hajnal óta szakadatlanul zugtak a harangok, jelezve az ünnep kezdetét.

Dr. *Kohl* püspök *Berger* Márk hercegprimási szertartásmester kiséretében nyolc óra után érkezett meg a zárda elé, ahol a szerzetes atyák élén *Tamás* Alajos tartományi főnök fogadta. A püspök kiséretével bevonult a templomba és fél kilenc órakor megkezdődött a szertartás. Előbb a főoltár konzisztóriuma volt s azután megáldotta a püspök a templom falait, mire bebocsátották a templomba a hivek tömegét. A templom megáldása után, tiz órakor a püspök a ferencrendi atyák és a növendékpapok segédletével ünnepi nagymisét pontifikált, mely alatt a kibővitett ének- és zenekar, *Szautner* Zsigmond belvárosi egyházkarnagy vezetésével, *Langer* nagymiséjét adta elő. A templomot tavaly novemberben zárták el, mert a boltivek megrepedeztek és veszedelemmel fenyegették az ájtatóskodókat. Ezek helyébe könnyü boltiveket alkalmaztak és a munkálatokkal együtt a templom padozatát cementkövezettel cserélték fel s átalakitották az orgonát is.

— Ingaórák kiállitása. Ma volt a megnyitása annak a kiállitásnak, amelyet az Országos Iparegyesület órásipari szakosztálya rendezett a próbaképpen készült ingaórák alkatrészeiből.

A megnyitásra a kereskedelmi miniszter képviseletében megjelent *Szterényi* József miniszteri tanácsos, az iparfejlesztési osztály vezetője. Megjelentek továbbá az országos iparoktatási főigazgatóság képviseletében *Vig* Albert iparoktatási főigazgató, a Kereskedelmi Muzeum képviseletében dr. *Kovács* Gyula királyi tanácsos, *Sasvári* Ármin muzeumi titkár, az iparfelügyelőség részéről *Réthy* Menotti, képviseltette magát ezenkivül a budapesti órásipartestület és magyarországi Órássegédek Szakegylete is. Az Országos Iparegyesület igazgatósága részéről jelen volt: *Gelléri* Mór kir. tanácsos, igazgató, *Vikár* Béla, *Petrin* János és *Molnár* Mihály igazgatósági tagok. A bemutató ülést, amelynek keretében a kiállitás megnyitása történt, *Matlekovits* Sándor nyitotta meg; röviden vázolta a kiállitás előzményeit és felkérte *Palasovszky* Ödönt, a szakosztály előadóját, a kiállitás anyagának ismertetésére. *Palasovszky* Ödön érdekes előadásban foglalta össze a szakosztály akciójának előzményeit, visszapillantást vetve az órагyártás fejlődésének történetére. A tetszéssel fogadott előadás után *Matlekovits* elnök köszönetet mondott az előadónak és ezután a jelenvoltak megtekintették *Palasovszky* előadó *Huber* Ede sz. elnök és *Nagy* László jegyző magyarázata kiséretében a kiállitott óraalkatrészeket. *Szterényi* József miniszteri tanácsos távozása előtt megelégedését fejezte ki és a miniszterium támogatásáról biztositotta a sikeres kezdeményezést. A kiállitás hétfőn és kedden 8—1 óráig tekinthető meg.

— Francia és japán katonák verekedése. *Tiencinből* táviratozzák: A julius 14-iki sanhaikvani verekedés alkalmából, mely francia és japán katonák között történt, *hét japánt megöltek* és *tizenkettőt megsebesitettek*. A franciák közül *három katona halt meg* és öt sebesült meg.

— A karmeliták ünnepe. A karmelita atyák Huba-utcai templomában ma folytatták s fejezték be az ájtatosságokat karmelhegyi Boldogasszonynak, a karmeliták védőszentjének nevenapja alkalmából. A Huba-utcán, Fóthi-téren sok sátor volt felállitva, amelyek között már kora reggel óta hömpölygött a nép. A templomban az ájtatosságok 6 órakor kezdődtek csöndes misékkel, az ünnepi nagymise 10 órakor volt, amelyen a szertartást *Kanter* Károly várpalotai apátplébános végezte nagy segédlettel. Délután a Fóthi-utcán, Aréna-uton s a Huba-utcán át nagy körmenet volt. A körmenet után *Révész* István pápai kamarás, dunakeszi plébános tartott szentbeszédet.

— A forrongó Balkán. *Konstantinápolyból* táviratozzák: Hivatalos török kimutatás szerint április 16-tól junius 15-ig 10.886 menekült tért vissza Bulgáriából a macedóniai vilajetekbe és a drinápolyi vilajetekbe. Török hirek szerint a macedóniai bizottság szélső elemeinek *külföldi részről* tanácsolták a tőlük ujból kezdett tevékenységet, mert kilátásba helyezték nekik, hogy csak folytonos nyugtalansággal érhető el Macedónia autonómiája. Az ökuméniai patriarkátus szent zsinatnak tegnapelőtti rendkivüli ülésén helybenhagyták a portának és a nagyhatalmaknak átnyujtandó és a bolgároktól a görögökön Macedóniában elkövetett erőszakoskodásokra vonatkozó memorandum tervezetét és megengedték, hogy támogatást nyujtsanak az utolsó gümendsei események folytán kárvallott görögöknek.

— Halálozás. *Udel* tanár, a világhirü Udel-vonósnégyes megalapitója és vezetője *Bécs*ben ma meghalt. Udel a világ összes városait bejárta és mindenütt nagy sikerrel hangversenyzett.

— A feleséggyilkos tanut. *Makkay* Iván bankhivatalnoknak hitvesgyilkossága ügyében a rendőrség befejezte a vizsgálatot és az iratokat ma áttette az ügyészséghez. A rendőrség több tanut hallgatott ki, akik valamennyien vallották, hogy *Makkayn* régebb idő óta az elmezavar tüneteit vették észre. A katasztrófa előtti napon *Kovács* István házmesternek, aki a lipótmezei tébolydában ápoló volt, oly gyanusnak tünt fel Makkay, hogy a boldogtalan asszonynál, *Hollósy* Jankánál sürgette Makkaynak a tébolydába való szállitását. *Kovács* a tragédia reggelén 6 óra után aggódva látogatott fel Makkayékhoz. Az asszony akkor már házi teendőit végezte, az elmebeteg férj pedig az ágyban aludt. A szerencsétlen asszony mosolyogva nyugtatta meg:

— Nincs semmi baj, hála istennek!

Hét óra tájban a házban lakó *Hajós* Béláné, akinek ott mosóintézete van, be akart menni a lakásba; az ajtót azonban zárva találta. Az ablakok is be voltak téve. Valószinü, hogy az őrült ember csukta be azokat. Hajósné rosszat nem sejtve eltávozott. Fél órával később megtörtént a szerencsétlenség. Az orvosi vélemények és a tanuk egybehangzó vallomása alapján a rendőrség megállapitta, hogy *Makkay Iván nem volt beszámitható állapotban, amikor borzalmas tettét elkövette*. A törvényszék elrendelte Makkayné felboncolását, amely holnap reggel lesz a törvényszéki orvostani intézetben.

— Lemondás. *Kukán* Imre érsekujvár polgármester egészségügyi okokból lemondott állásáról és helyére a julius 19-én tartandó közgyülésen uj polgármestert választanak.

— Egy anya rémtette. *Szeged* mellett fekvő *Gyáláról* jelenti tudositónk: Megdöbbentő családi tragédia játszódott itt ma le. Egy *Nedelkov* Milánné nevü fiatal asszony öt éves leánykájának halála miatt buskomorságba esett, ma reggel kitört rajta az őrültség és egy fejszével agyonütötte hároméves fiát, azután másik, kilenchónapos gyermekét a karjára kapva elrohant hazulról. A szomszédok üldözni kezdték az asszonyt, aki a Tisza felé futott. Izgalmas küzdelem fejlődött ki az asszony és üldözői között, mert az asszony nem akarta elereszteni a gyermekét és ütötte, karmolta, harapta az embereket, akik közeledtek hozzá. Nagynehezen sikerült csak kivenni a kezéből a gyermeket. Az asszony lerohant a Tiszához és mielőtt megakadályozhatták volna, belevetette magát a hullámokba. Holttestét még nem találták meg.

— Sáskajárás. Egerből jelentik: Tegnap délben az egri káptalan kaszálóját hirtelen millió és millió olasz sáska lepte el és azt hamarosan elpusztitotta. Mikor észrevették, a városi tanács azonnal intézkedett az irtásra

Cipőfelsőrészt, bőrárut, talpakat, cipészkellék és szerszámot, cipőfényesitő-crémet és apretourákat, mindenből a legjobb gyártmányt legolcsóbban szállitja **Gyöngy Sándor**, bőráru, cipőfelsőrész-gyár **Budapest, III., Tavasz-utca 1. szám.** Képes árjegyzék ingyen.

nézve és tizenkét embert rendelt ki. Majd mikor látták, hogy ez sem elég, katonaságot kértek és ezek pusztítják az állatokat. A város még tegnap a miniszteriumhoz fordult, szakember kiküldését kérve.

— **A keresztutcai dráma.** E hó 9-én történt, hogy a Kereszt-utca 9/a. számu házban *Hilbert* Gusztáv reáliskolai tanulót, *Hilbert* Gusztáv királyi tanácsos fiát rejtelmes körülmények között agyonlőve találták. A szomszédos ház lakói azt vallották, hogy a fiut a bátyja, *Hilbert* Rezső nyug. csendőrhadnagy lőtte agyon veszekedés hevében. A helyszini szemle alkalmával a vizsgálóbiró is több olyan gyanus körülményt talált, amelyből alaposan lehetett következtetni a testvérgyilkosságra. Az egybehangzó tanuvallomások és ezen rejtelmes körülmények alapján a vizsgálóbiró *Hilbert* Rezső letartóztatását gyilkosság büntettének gyanuja miatt elrendelte. Egyszersmind elrendelte a törvényszék *Hilbert* Gusztáv holttestének a felboncolását, amely a mult héten történt meg. Dr. *Ajtai* K. Sándor egyetemi tanár és dr. *Minich* Károly törvényszéki szakértő dr. *Gyulay* tanársegéddel megszerkesztették a boncjegyzőkönyvet és a boncolás alapján tett véleményüket, amelylyel tegnap készültek el. A boncjegyzőkönyvi vélemény *határozott állitást nem tartatmaz*, azonban igy is *felmentő* a vádlottra nézve. A vélemény szerint ugyanis *a lövés iránya és termeszete, a lőcsben talált füstcsapadék azt bizonyitja, hogy öngyilkosság történt és nem valószinü, hogy a lövés idegen kézből eredt.* Ezt a véleményt a törvényszéki orvostani intézet tegnap terjesztette fel az ügyészséghez,

— **A gyujtogató hőség.** Napról-napra fokozódik a gyilkoló forróság. Amig az egyik árnyékos oldalról a másikra támolyog a hőségtől szédülő ember. istencsudája, ha napszurást nem kap. Ma is többen estek össze a nap kegyetlen sugaraitól. De nemcsak az emberekben okoz pusztitást az öldöklő hőség. Ahol könnyen lángralobbanó anyagot talál, ott tüzeket gyujt, nagy károkat okozva a learatott termésben. Ma a főváros határában is több tüzeset fordult elő a nagy hőségtől. A székesfőváros régi kavicsbányájá mellett a gabonaföld gyulladt meg és hetvennégy kereszt gabona esett martalékául. Elégett továbbá a Fehér-ut mellett elterülő hosszu tarló. A külső Kerepesi-uton a Wellisch-féle fatelep közelében levő rétet szintén kigyujtotta a napmeleg. A rét kétszáz fiatal akácfája elégett. A kelenföldi pályaudvar közelében szintén a rétség fogott tüzet.

— **Sikkasztó ügynök.** *Verő* Nándor ékszerész feljelentést tett a rendőrségen *Lefkovits* Lipót, utazója ellen. *Lefkovits* ugyanis Verőtől átvett egy 4400 koronát érő brilliáns butont azzal, hogy azt eladja. A drágaságot azonban zálogba csapta és az érte kapott 2500 koronával megszökött. Lefkovits alacsony, kövér ember, arca gömbölyü, barna, a haja ősz, bajusza erős, őszülő, egyik kezének mutatóujja csonka. A rendőrség körözi.

— **Kegyelem egy halálraitéltnek.** *Szombathely*ről jelentik: A király *Kajtár* Jánosnak, akit *Dombo* József napszámos és feleségének meggyilkolása és kirablása miatt halálra itéltek, megkegyelmezett. Kajtár büntetését életfogytiglani fegyházra változtatták át.

— **Pusztitó áradás.** *Chamberg*ből jelentik: A *Bosel* falun keresztülfolyó patak zivatar következtében kiöntött medréből és a falu felét elpusztitotta. Eddig tizenegy ember holttestét fogták ki a vizből. Tizenhat ember még hiányzik.

— **Fölrobbant szeszgyár.** *Gastein*ből jelenti tudósitónk: Ma délben a R. *Eisemann*-féle mühlenstrassei szeszgyárban nagy tüz ütött ki, melynek következtében több szesztartó fölrobbant. Öt órakor sikerült a tüzoltóságnak a tüzet lokalizálni. Tizenöt tüzoltó és egy lovász megsebesült, azonkivül tulajdonosnak öt lova pusztult el.

— **Halálos földomlás.** A bácskai *Bajsa*ról négy gyermek szörnyü halálát jelenti tudósitónk. Egy gödörben hat kis gyermek játszadozott, amikor az esőzések miatt meglazult föld hirtelen beomlott és maga alá temette a gyermekeket. Két gyermeket sikerült még élve kimenteni, a többi négyet holtan huzták ki.

— **Holttest a vizben.** *London*ból jelentik: *Kingsbridge* mellett, Devonshire tartományban a viz egy ember holttestét vetette a partra. Ruhája zsebében amerikai pénzdarabokat és *Kent Loomis* névre szóló névjegyeket találtak, amiből megállapitották, hogy a halott az Egyesült-Államok miniszterelnökségi titkárának a testvére, aki a *Kaiser Wilhelm II.* nevü gőzössel érkezett Európába és junius hó 20-án *Plymouth*ból eltünt.

— **Rendőri hirek.** *Kéh* Sándor 86-ik gyalogezredbeli őrvezető az éjszaka a Viola-utcában oldalfegyverével összeszurkálta *Szeidl* Károly gyári munkást, akit a Rókusban ápolnak. — Ma r[illegible]el a Bécsi-ut mentén, a Mátyáshegy o[illegible] a száraz fü eddig ismeretlen okból meggyulladt. A tüz szinhelyére a II. és III. kerületi tüzőrség vonult ki, amely hamarosan elfojtotta a veszedelmet. Igy is mintegy száz négyzetöl területen leégett a fü. — *Antal* András ecsesi születésü harminchatéves államvasuti kocsitoló ma délután egy órakor a kelenföldi pályaudvaron tolatás közben két kocsi ütközője közé került; bordatörést szenvedett és belső elvérzés következtében nyomban meghalt.

(x) **Kartellen kivül** *szuperfoszfátot* és *Thomas-salakot* legjutányosabban ajánl *Sátori*-gyár, Budapest, IX. kerület.

Nyilttér.

Császár-fürdő nyári és téli gyógyhely 200 kényelmes lakó-szobával. **Budapesten. Elsőrangu** kénes hévvizü gyógyfürdő, **páratlan gőzfürdővel**, legmodernebb **iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.** — A legszolidabb kezelés.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

** **A tátralomniczi versenyek.** A mai versenynap különösen élénk volt. A Tátra nyaraló és turistaközönsége óriási számban foglalta el a tribünöket. A verseny részletes eredménye a következő:

I. *Eladók handicapje.* Dij 1800 korona. Távolság 1600 méter. Mravik P. *Csirize* (Milburn) első, Stein R. Elegieje (Janek) második, Mr. Alb Wood Wigwamja (Pretzner) harmadik. Azután Fogoly, Lovrana. Totalizatőr: 10 : 24. Helyrefogadások: I. 50 : 70. II. 50 : 82.

II. *Eladó kétévesek versenye.* Dij 2000 korona. Távolság 1100 méter. Báró Üchtritz Zs. *Achilleonja* (Fetting) első, gróf Pejacsevich A. Foglalója (Pretzner) második, gróf Degenfeld J. Maintenonja (Janek) harmadik. Azután: Toilette, Albán. Totalizatőr: 10 : 42. Helyrefogadások: I. 50 : 124. II. 50 : 72.

III. *Kárpát dij.* Dij 50.000 korona. Távolság 1200 méter. Báró Königswarter H. *Teppje* (Huxtable) első, báró Üchtritz Zs. Bon amieje (Taral) második, lovag Wiener Welten R. Nugommoroja (Cleminson) harmadik, azután Gombás, Taps. Totalizatőr: 10 : 66. Helyrefogadások: I. 50 : 156. II. 50 : 90.

IV. *Eladók handicapje.* Dij 2000 korona. Távolság 1000 méter. Báró Königswarter *Petrolay*ja (Cleminson) első, Schosberger L. Elegendője (Baines) második. Györgyei M. Andrása (Bulford) harmadik. Azután: Caudry, Buzalka. Totalizatőr: 10 : 20. Helyrefogadások: I. 50 : 66. II. 50 : 96.

V. *Eladóverseny.* Dij 2000 korona. Távolság 2000 méter. Zangen J. *Bátran*-ja (Janek) első. Mravik P. Tyrann-ja (Bocskai) második. Báró Königswarter H. Torquemada-ja (Smejda) harmadik. Totalizatőr: 10 : 24.

VI. *Kétévesek eladóversenye.* Dij 2000 korona. Távolság 1100 méter. Gróf Wenckheim D. *Blasonja* (Smejda) első, gróf Pejacsevich A. Achilleonja (Pretzner) második, Mravik P. Gyöngytyukja (Milburn) harmadik. Azután Jégvirág. Totalizatőr: 10 : 21. Helyrefogadások: I. 50 : 76. II. 50 : 130.

** **Karlsbadi lóversenyek.** Karlsbadban ma ért véget a hétnapos meeting. Az utolsó nap chief eventje a karlsbadi dij volt, melyet az outsider Bonomodo nyert meg. A verseny nagy favoritja, Monte Christo négy ló között utolsó lett. Sorrento, melyet szintén erősen fogadtak, második lett. Monte Christo indult el a vezetéssel Sorrento és Bonomodo előtt. A fordulóban a vezető verve visszaesik és itt Sorrento mellé Bonomodo megy. A távoszlopnál érdekes küzdelem fejlődik ki kettőjük között, mely végül Bonomodo javára dől el. A nap többi futamáról nincs megemliteni valónk. A részletes eredmény ez:

I. *Preis von der alten Wiese.* Dij 3000 K. Távolság 2400 méter. Schindler L. *Gerda* (Fürst) első, Aresin Fatton J. Bedacht (Rosack) második, Mautner V. Csevek (Flinn) harmadik, azután Testa. Totalizatőr: 10 : 50. Helyrefogadások: I. 50 : 110. II. 50 : 87.

II. *Nyeretlen kétévesek eladóversenye.* Dij 2000 korona. Távolság 1300 méter. Mautner V. *Lecturer*-je (Southey) első, Egyedi L. Gondolat-ja (Lewis) második, Capt Z. Obsitos-a (Bonta) harmadik. Totalizatőr: 10 : 26.

III. *Karlsbadi dij.* Dij 20.000 korona. Távolság 2400 méter. Báró Springer G. *Bono modoja* (Lewis) első, herceg Taxis E. M. Sorrentoja (Bonta) második, Lossonczy Gy. Barna bimbó (Southey) harmadik, azután Monte Christo. Totalizatőr: 10 : 49. Helyrefogadások: I. 50 : 89, II. 50 : 75.

IV. *Eladóverseny.* Dij 3000 korona. Távolság 1600 méter. Mautner V. *Bolivar*-ja (Southey) első, Wolf százados Fakir-ja (Lewis) második, báró Springer G. Dulcinea-ja (Poole) harmadik. Azután: Fruska, Cipész. Totalizatőr: 10 : 29. Helyrefogadások: I. 50 : 90. II. 50 : 131.

V. *Westend akadályverseny.* Dij 3000 korona. Távolság 3200 méter. Mautner *Gombja* (Slinn) első, Dreher A. Kalauerje (Huxtable) második. Totalizatőr: 10 : 16.

VI. *Beaten handicap.* Dij 3000 korona. Távolság 1100 méter. Egyedi L. *Pergolája* (Lewis) első, Mautner V. Kulija (Poole) második, Mautner V. Tres comiqueje (Southey) harmadik. Azután Kitty, Arizona, Henry Supérieur. Totalizatőr: 10 : 18. Helyrefogadások: I. 50 : 72. II. 50 : 121.

** **A berlini nagy dij.** A berlini nagy dijat ma futották Hoppegartenben, melyben a francia Romanof is résztvett. A francia cracket erősen fogadták is a versenyre, de utolsó galoppja alapján a graditzi ménes Pathosa lett az első favorit. Ez meg is mentette a németeknek a nagy dijat. A hároméves küzdelem után háromnegyee hoszszal verte Romanofot és e mögött két és fél hoszszal Fidelio lett harmadik. A részletes eredmény ez:

Berlini nagy dij. Dij 50.000 márka. Távolság 2200 méter. Graditzi ménes *Pathosa* (Warne) első, Mons. Veil Picard Romanofja (Bellhouse) második, Oertzen M. Fideliója (Jones) harmadik. Futottak még: Tirehaut, Habsburg, Leander, Bahnfrei, Jamaica, Intimus, Schwarzer Adler. Totalizatőr: 10 : 16. Helyrefogadások: I. 20 : 26. II. 20 : 27. III. 20 : 52.

TÁVIRATOK

Ischl, julius 17. *Robert* württembergi herceg és neje, valamint *Albert* württembergi herceg, továbbá *Don Alfonzo* bourbon herceg ma délelőtt ideérkeztek és résztvettek az udvari családi ebéden. amelyen gróf Bylandt-Rheidt helytartó is hivatalos volt. Ebéd után a vendégek ismét visszatértek Gmundenbe.

Bécs, julius 17. *Gaariella, Izabella* és *Alice* főhercegnők ma Poprád-Felkára utaztak. *Koerber* miniszterelnök ma reggel Ischlből ideérkezett.

Bécs, julius 17. Távirati jelentés szerint az *Aspern* tegnap Sanghaiba és a *Kaiser König Franz Josef I.* Barcellonába érkezett hét-nyolc napi tartózkodásra. A hajókon minden rendben van.

Cettinye, julius 17. *Miklós* fejedelem ma ünnepies kihallgatáson fogadta *Hajdár* basát, a szultán küldöttjét, ki uralkodója üdvözletét tolmácsolta. Este Hajdár basa tiszteletére diszlakoma lesz.

A khinai fölkelés.

London, julius 17. A Reuter-ügynökség tiencini tudósitójának jelentése szerint a francia kormány csapatai partraszállással fenyegetnek, ha Khina nem nyomja el a felkelést *Tonkina* körül.

KÜLÖNFÉLÉK

Románc.

Klárika bárónő gyöngyöt kapott, éket
Vakító gyémántot: ezer színben égett,
Aladár kuzintól ezer drágaságot
És a sok drágaság érintetlen állt ott:
Reájuk se nézett!

Klárika bárónőt — ezt elmondom ám még —
Egy pásztorfiú is — dicsérendő szándék! —
Meglepte egy kicsiny pásztorfurulyával
S Klárika rá csókot lehelni nem átall,
Oh! be szép ajándék!

Bent a nagyteremben égtek a csillárok,
Vidám zene zendült,
Gyöngyöző bor járta,
Ám Klári bárónő
Nem is figyelt rájok.

Valahol, messzéről pásztor dala zengett . . .
Klárika bárónő
Kiült az erkélyre
És a pásztornótán
Beh sokat merengett!

Klárika bárónő selymet vett magára,
Lehellet a ránca, egész vagyon ára!
S úgy megy esküvőre,
Esküvői torba,
Utána uri-nép
Fényes kocsisorba'.

Hirül hozzák este, fényes vacsoránál:
Egy pásztort fogtak ki az alsó Tiszánál!
Az uri cselédek
Emlegetik párszor.
Klárika is sóhajt:
Az a bolond pásztor! .

S megindul zenére fényes, hosszú tánc-sor . . .

Németh Pál.

Mennyasszonyi ruhák.

Budapest, julius 17

A női toilettenek egy külön fejezetéről akarok ma szólni. Arról, amelyre a szép leányok csak szivdobogva, elfogódott lélekkel tudnak gondolni. Mert hiszen ha valaki odáig jutott, hogy a menyasszonyi ruháját varratja, az a piruló leány sok, sok bübájos álom beteljesedésének küszöbén áll. A pesszimisták azt mondhatják, hogy a csalódások küszöbén is. Tudom. De a menyasszonyi ruha mégis megőrzi a maga varázsát: az ábrándos leányok telehimezik álmaik tündöklő drága köveivel, az epekedés könnyeivel. Ezt a csillogást nem tudja elhomályositani a legsötétebb pesszimizmus fátyola sem.

A menyasszonyi ruhának ma meg van a maga külön divatja. Hajdanta másként volt ez. Az esküvőre menő leány ruháját szimbólumnak tekintették; első kelléke volt a nemes, szüzies egyszerüség. Nagyanyó ezt a ruháját egy világért nem öltötte volna fel más profán alkalommal; de meghagyta, hogy ebben temessék el. Beletette egy lavendula illatos ládába, olykor-olykor kinyitogatta a fedelét és megcsókolta egy-egy csipkeredőjét, az aszott virágok szirmait. És talán, ha már özvegyi fátyol takarta ezüstös haját, akkor is boldogan emlékezett élete legjelentősebb napjára.

Ez a nagy, erős szimbolum akkor azért nem szorult a divatra. Ma más világ járja. Modernek lettünk szokásainkban, gondolkodásunkban. És ez a modernség sokat eltörölt a házasság zománcából. Hiszen mindenfelé látjuk, hogy ez a szent frigy oly könnyen megbomlik, oly könnyen oldódik — nem oly gyakoriak lesznek a mai nemzedékben a párjukat imádattal sirató nagyanyók. Ez a modernség, a kornak ez az idegessége hozza magával, hogy ma — a menyasszonyi ruhának is meg van a maga divatja! Divatja, amely változik, amely az év szeszélye szerint átformálja e ruha izlését és szabályokkal rendelkezik fölötte.

Nagyanyó egyszerü, fehér mollruhában tipegett a templomba. A szoknya aljára alig varrt egy-két hajtást vagy fodrot. Sima, egyszerü volt az esketési ruhája. A fejére sima, habkönnyü tüllfelhőt boritott és nagyon egyszerüen letüzdelte friss narancsvirágokkal. És akinek van, örömmel élvezi a régi képekből kiáradó, nemes bájt.

A leánya már diszesebben ment az oltár elé. Neki már nem volt elég a mollruha. Selyemben kellett megjelennie, de ez is csak kevés diszt birt el. Fodor, csipke alig látszott a menyasszonyi ruháján, nemes egyszerüséggel simultak a lágy selyemredők a karcsu, leányos alakokhoz. A fejére ő is tüllfelhőt boritott, de már diszesebben tüzdelte köréje a narancsvirág-koszorut.

Unokája, a mai kor leánya, már nem ismer más menyasszonyi ruhát, mint amelyik selyemből van, még pedig drága, diszes selyemből. Brokát, damaszt ma már nem járja az asszonyok diszöltönyének, de azok a könnyü, tapadó selymek, amelyeknek ára annál háromszor is nagyobb. A csipke pazar mennyiségben boritja e drága alapot. Alkalmazási módja oly raffinált, hogy megköveteli a fejlett, müvészi izlést. Vagyont érő pókhálószövetek libbennek meg a mai menyasszony ruháján, sőt legutóbb azt a divatot látjuk felülkerekedni, hogy az egész ruha csipkéből legyen.

Amilyen bájos divat ez, épp oly raffinált is, ami teljesen megváltoztatja a menyasszonyi ruha eddigi jellegét. A csipkefodrok sürün és aprón fedik az aljat, amely természetesen uszályos. Szinte pikkelyeket képezve borulnak egymás fölé e csipkefodrok elől alacsonyabban, hátrafelé emelkedve. A dereka többnyire elől dudoros, sok csipkével. Ezek hol gallér, hol meg áttörött vállrész alakjában mutatkoznak be. Az ujjak csupa lenge fodorból vagy hosszan leomló, béleletlen csipketömegből állnak, a mai modern elrendezéssel. Legutóbb néhány merész párisi ujitó azt a szabályt akarja életbeléptetni, hogy a menyasszonyi ruha dereka kivágott legyen. Ezzel teljes lenne az a benyomás, amely alól már most is csak nehezen tudunk szabadulni — hogy a menyasszonyi ruhának határozottan bálias a jellege! Az egyszerü jelleget teljesen elhagyták és diszes, izléses kivitelre törekszenek elsősorban.

A főrangu hölgyek dédanyáik vagyont érő csipkefodrait, a gazdag nők Alencon, Brüsszel és Velence csipkeremekeit öltetik esküvői ruhájukra. A középosztály leányai — ki-ki a viszonyaihoz mérten — az olcsóbb csipkefajokból, esetleg utánzatokból választják az anyagot, de ennek elsősorban csipkének kell lennie.

Sőt a fátyol sem a régi tüllfelhő már. Elsőbbségért küzd vele a nehézkésebb, de diszesebb és stilszerüség tekintetében a mai menyasszonyi ruhához jobban illő — csipkefátyol. Ezt még teljes általánosságban nem tapasztaljuk, de mindig gyakoribb a megjelenése. Hogy jól illik, az tagadhatatlan, csak egy kedves hagyomány csorbul meg a révén. A tüllfátyolt ugyanis mindig a leányos, szüzies üdeség jelképének tekintettük.

Csak egy él ma is győzedelmesen: a narancsvirág. Ezt a diszt is müvészettel, raffináltan alkalmazzák, de a természet gyermekei mégis egyek maradtak a hajdaniakkal. Illatos szirmaik ma is a régiek: kedvesek, egyszerüek és illatosak.

s. b.

+ **Nagy emberek gyöngéi.** Egy francia lap néhány kedves apróságot beszél el hires emberek hiuságáról. Saint-Simon kora legnagyobb s legeredetibb lángeszének tartotta magát. Egyszer Coppetba utazott, hogy Stael asszonyt, akit nem is ismert, meglátogassa, mihelyt odaérkezett, fölkereste és igy szólt hozzá:

— Asszonyom, gróf Saint-Simon vagyok. Ön zseniális asszony, én pedig — amint ön igen jól tudja — zseniális férfi vagyok . . . Kössünk házasságot és meglátja, olyan gyerekeink lesznek, amilyeneket még nem látott a világ! Azért jöttem ide, hogy megkérjem a kezét . . .

Stael asszony csaknem a szeme közé nevetett, de türtöztette magát és igy szólt:

— Boldog vagyok, hogy megismerkedtem olyan zseniális emberrel, mint ön. Csakhogy én nem tartom magam zseniális asszonynak, sőt ha az lennék is, akkor sem volnék bizonyos benne, hogy gyermekeink zseniális emberek lesznek. Hiszen tudja, hány zseniális embernek van nagyon középszerü gyermeke.

— Hát kikosaraz?

— Nagyon sajnálom, de nem tehetek másképpen.

— Jól van, asszonyom — mondta Saint-Simon és fölállt, meghajolt és azonnal visszautazott Párisba.

Lamartin is gyermekesen hiu volt. Egyszer fölkereste egy fiatal költő, akit egy barátja ajánlott a figyelmébe. Másnap megkérdezte a barátja, hogy mi a véleménye a fiatalemberről.

— Ebből sohasem lesz semmi! — mondta Lamartine.

— Ugyan miért? — kérdezte a másik.

— Mert a jelenlétem csöppet sem hozta zavarba — felelte Lamartine egyszerüen.

Hugo Viktor is mondott ilyeneket. Egy napon meglepte őt Leconte de Lisle, amint a kertjében elmerengve ült.

— Mire gondol, mester? — kérdezte tőle.

— Istenre gondoltam — felelte Hugo Viktor.

— Arra, hogy ha majd meghalok és szemtőlszembe állunk egymással, az isten, meg én, hogy ugyan mit fog hozzám szólni?

Leconte de Lisle mosolyogva mondta:

— Nagyon egyszerü ez, mester. Azt fogja mondani: Lépjen közelebb, kedves kollége . . . .

Hugo Viktor ismételte a kérdést és láthatóan boldog volt . . .

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

R. J. Szikszó. — *Postagalamb.* A posta- és távirdatanfolyamra (Budapest VIII., Luther-utca 3. szám) csak érettségi bizonyitványnyal veszik föl. A posta- és távirdasegédtiszti tanfolyamot, ahova négy középiskolát végzett egyéneket vettek föl, a kereskedelmi miniszter eltörölte és helyette a növendékrendszert léptette életbe. E szerint a posta-, távirda- és távbeszélő-hivatalokba 255 posta- és távirdanövendék fölvételét engedélyezte a kereskedelmi miniszter. Pályázhatnak 14—16 éves, négy középiskolát végzett ifjak. A kérvény az illető postaigazgatósághoz cimezve, ahhoz a postahivatalhoz nyujtandó be, ahol alkalmazást óhajt nyerni. — *K. J.* A nő nyujt kezet. — *Cz. Zs. Belényes.* Nem emlékszünk rá. A füzet a honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál dijtalanul kapható. — *W. J. Az* érettségi bizonyitvány és a felsőbb iskolai bizonyitványok jönnek csak számba. — *F. S. Zalaegerszeg.* Az egyes alapitványok szerint különbözők a föltételek. A hirdetések az intézet fekete tábláin olvashatók. — *Sz. J.* A helységnévtárban ilyen helység nincs fölvéve. — *Sz. M. Ungvár.* Könyvkereskedés utján próbálja megszerezni. — *Tudakozódó.* Az Egyesült Államok budapesti konzulátusánál (V., Wurm-udvar) érdeklődjék. — *Diák.* Ugy látszik, még nem akadt senki, aki benne ilyen irányu érzelmeket keltett volna. A szimpátia, magában véve, más. — *F. Gy.* Az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat (Budapest Vigadó-tér 1. szám) készséggel ad fölvilágositást. — *T. J. Tolcsva.* 1. Baromfitenyésztők Országos Egyesületének titkársága (Budapest IX., Üllői-ut 25. szám) kivánatra eldönti. 2. Ilyen magyar lap nincs. — *B. Beszterce.* Cégek belső ügyeiről e helyütt nem nyilatkozhatunk. — *H. M. Marosvásárhely.* 1. Vidéken is tartózkodhatik, de félév elején és végén személyesen kell aláiratnia az indexét. Ebből a szempontból a közigazgatás a legcélszerübb. — *Miksa.* 1. Az a kijelentés volt benne, hogy a legfelsőbb hadur nem enged az őt megillető jogokból. 2. Budapest országgyülési képviselői: Falk Miksa (I. kerület), Darányi Ignác (II. kerület), Vészi József (III. kerület), báró Podmaniczky Frigyes (IV. kerület), Sándor Pál (V. kerület), Vázsonyi Vilmos (VI. kerület), Morzsányi Károly (VII. kerület), Berzeviczy Albert (VIII. kerület) és Hock János (IX. és X. kerület). — *K. J.* Fölvételi vizsgával beléphet. Lényegben nincs különbség. A budapesti kereskedelmi akadémia Alkotmány-utca 11. szám alatt van. Felső kereskedelmi iskola Budapesten a II., VI. és IX. kerületben van. *Diáktáns.* Nem közölhető. — *Sch. B. Szeged.* Telkes Simor miniszteri számtanácsos (Budapest I., Attila-utca 85.) — *S. S.* József fiúárvaház: Budapest VIII., Üllői-ut 76. szám. — *304.654. számu előfizető.* Lehet. A fölvételi vizsga részleteit az igazgatóság közli a jelentkezésnél. — *N. J.* A vizsgát ott is leteheti. — *R. S. Nagykeresk.* A tanfolyam szeptember elején kezdődik. A fölvétel iránt való kérvényeket augusztus 25-ig kell

benyujtani. — *Herincsei előfizető.* 1. A belügyminisztériumhoz adjon be kérvényt. 2. Bécs I., Graben 10. szám. — *Ilus.* Ha kellemes önnek arra a helyre járni, ne zavarja az, hogy ott van az illető ur is, aki ellen egyébként, mint látszik, nincs semmi különös kifogása. A továbbiakat pedig hajlandósága szerint intézze. — *P.* Sok szin, idealizmus, de még kiforratlan. — *Dr. J. Vid.* A Budapest VII., Damjanich-utca 48. szám alatt lévő intézet igazgatósága készséggel ád részletes utbaigazitást. — *E. Z.* Ha bárminő megrendelést kiván eszközölni, a hivatalos cimre intézze levelét. A megrendelés illetékmentes, ha egyébről is ir. — *S. J. Madarász.* 1. Folyamodjék az adóhivatalhoz. 2. Igen problematikus annak a remélhető jövedelemnek a lefoglalása. — *B. K. Ujpest.* Az Épitőipari Lapok szerkesztősége (Budapest IX., Soroksári-ut 5. szám) készséggel utbaigazitja. — *Aradi előfizető.* Sz. P. Dorottya-utca 12. szám alatt lakik. Fogadnak. — *E. Ö.* 1. A sértett félen van az elégtételkérés sora. 2. Adhat. 3. Semmiképpen sem nemes viselkedés ez. — *Postára folyamodó leány.* — *282.646.* A női postatanfolyam Budapesten van ,de a fölvételeket bizonytalan időre fölfüggesztették és csak szükség esetén hivják be azokat, akik régebben folyamodtak. — *Előfizető.* A körülmények ismerete nélkül nem nyilatkozhatunk. — *Pécsi.* Nem kiforrott munka. — *Kiváncsi.* Ugy tudjuk, nem álnév. — *B. K.* Vagyontalanok Jogvédő Egyesülete: Budapest, Központi Városháza, Károly-körut. — *763. számu előfizető.* Nem üti meg a mértéket. — *312.797.számu előfizető.* 1. Jóizü, zamatos magyarsággal megirt apróságok, de minden különösebb tartalom nélkül. 2. Köszönjük, el vagyunk látva. — *Előfizető 30.995.* Kérvényéhez mellékeljen születési, erkölcsi, tiszti rovosi és érettség i bizonyitványt. — *Nagyszombat.* Ipari engedélyre van szüksége. Védjegygyel ellátott cikkeket ugyanugy nem hozhat forgalomba. — *K. K. Császár.* Nem árusithat. Az elsőfoku közigazgatósági hatóság illetékes. — *R. Z.* Nem lépett életbe. — *Olvasó.* A fővárosi házbérszabályzat értelmében kötelező. — *Bejelentés.* A másik lakás nem az övé, tehát elég egy helyütt a bejelentés. — *N. Szinér-Váralja.* Az üzletvezetőségek a helyi forgalom méretei szerint határozzák ezt meg. Kérjék ki tehát az üzletvezetőség döntését. — *W. M. Páli.* Ugy tudjuk, nem szabad. Egyébként felebeze meg. — *311.877.* Legelőb a honpolgári kötelékből való elbocsátását kell kérnie, ha porosz állampolgár akar lenni. A házasság miatt azonban ez nem fontos. Születési, illetőségi és erkölcsi bizonyitványt vigyen az utlevélen kivül. — *Jó tanuló.* Fölvételi vizsgával beléphet a harmadik polgáriba. — *Bérci.* ügyes, eleven, de nélkülözi a biztosságot. — *313.650. számu előfizető.* 1. Az egyes nóták más-más zeneműkereskedő tulajdonai. Azoknak az engedélyét kell kikérnie. 2. A népszinmű fogalmához a köztudat hozzáfüzi az éneket és táncot. Tájszólás dolgában fő a mértéktartás, hogy a közönség értse a beszédet. 3. Nem felel meg. — *K. H.* Ahhoz értő ember tud csak ebből valamit csinálni.. — *P. J. Mohács.* Budapest VIII., Sándor-utca 10. szám alatt lakik. — *310.106. számu előfizető.* Vannak, de statisztikai kimutatást erről nem adtak ki. Külön ilyen képesités nincs, hanem a tudományos tevékenység dönt ebben. 2. K.=Kabos Ede; S.=dr.Soltész Adolf.— *S. M. Illyefalva.* Katonaorvosi ösztöndijat azzal a föltétellel kaphat, hogy az orvosi diploma megszerzése után hat évig a hadsereg kötelékében marad mint főorvos. A pályázati föltételeket az egyetemi dékánátusa közli. — *E. E.* Nem használhatjuk. *Érdeklődő.* 1. Szükség esetén hirdetnek pályázatot. 2. Nincs tudomásunk róla. — *Hü olvasó.* Bártfa és Kisszeben rendezett tanácsu városok. — *W. J. Losoncz.* Muzeum-körut 33. szám alatt lakik. — *L. Sz. Csejte.* 1. A selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémia igazgatósága készséggel fölvilágositja. 2. A kérvényt augusztus 25-ig nyujtsa be a Budapest VIII., Luther-u. 3. szám alatt levő igazgatósághoz.

Sorsjegyek.

J. L. Szomolnok. Sorsjegyeire legelőnyösebben Szalai és társa bankházában (Budapest, VII. Erzsébet-körut 12.) vehet fel kölcsönt. Eddig nem sorsolták ki.

Fehérvári hü olvasó. — *306983. számu előfizető.* — *W. J. Karczag.* — *G. S. Bankár.* — *N. L. Nagycsécs.* — *S. L. Nagymegyer.* — *W. S. Madarász.* — *M. J. T.-Keresztes.* — *H. B. Aba.* *H. F. Baromlak.* — *B. J. B.-Csaba.* — *Sorsjegy. Tamási.* — *H. J. Verseg.* — *H. M. Gyöngyös.*— *Sch. J. Marosvásárhely.* — *F. T. Zsámbék.* — *B. S. Kovácspatak.* — *R. J. Zsolna.* — *S. B. T.-Eszlár.* — *Sch. J. Fertő-Szt.-Miklós.* — *V. A. Farkasvölgy.* — *O. V. Budapest.* — *299793. sz. előfizető. Tisza-Eszlár.* — *G. L.* — *B. J. Hete.* — *St. J. Tápió-Szecsö.* — *B. J. Kömörö.* — *Felvidéki előfizető.* — *K. G. Város-Szalónak.* — *B. V. Szirma.* — *Kassai előfizető.* — *M. kir. erdőaltiszt.* — *L. L. Nyáradszereda.* — *E. D. Dorogh.* — *Csokőly 18.* — *B. B. Ó-Becse.* — *Sz. J. Budapest.* — *V. A. Zsámbék.* — *F. Gy. Magyar-Igen.* — *4040. Budapest.* Sorsjegyeik nem nyertek.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, julius 17.

I.

Az értéktőzsdéről szóló hetijelentést akár be lehetne már szüntetni, annyira benne vagyunk a nyári eseménytelenség évadjában. A tőzsdeterem kong az ürességtől. Az a néhány kenyérkeresetszerüen tőzsdét látogató ember, akinek ugylátszik nem telik elutazásra, szomoru anekdotizálással tölti idejét s meg sem kisérli az üzletek forszirozását. Üzletkötés alig lévén, az irányzat sem szenved változást. Miután a tőzsdei hangulat szilárdul indult neki a nyárnak, a nyár folyamán olyan is fog maradni.

A helyi értékek a forgalomba került kedvező mérleghirek és a bécsi vasipari hausse hatása alatt árfolyamjavulásnak örvendenek, amit még az is előmozdit, hogy Budapesten alig van üres lakás, ami előbb-utóbb élénk épitkezési tevékenységre fog vezetni.

Árfolyamemelkedés állott be a következő papiroknál:

	Julius 8.	Julius 16.	Különbség
Magyar jelzálogbank ...	502.—	508.50	+ 6.50
Kereskedelmi bank ...	2769.—	2795.—	+ 26.—
Főv. takarékpénztár ...	2315.—	2795.—	+ 10.—
Közp. takarékpénztár	1595.—	1610.—	+ 15.—
Ganz és társa.....	3100.—	3000.—	—100.—
Rimamurányi vasmü ...	491.—	494.50	+ 3.50
Felsőm. bánya- és kohó	492.—	568.—	+ 76.—

II.

Az iszonyu hőség és szárazság e héten is tartott, megmérhetetlen károkat okozva terményeinknek. Már a harmat is apadóban van s igy a még lábon álló tengeri és zab, de a burgonya is rendkivül megsinyli a szárazságot. Ugyanilyen vigasztalan a helyzet egész Európában. Amerikában viszont tulsok az eső.

Ilyen körülmények közt mi sem természetesebb, mint az, hogy megdrágul a kenyérmagvak mindegyike. Ha a hét derekán realizálások folytán volt is némi papir-áresés, annak jelentőséget alig lehet tulajdonitani avval a kétségtelen ténynyel szemben, hogy a világszerte nagyon gyenge aratási eredmény a magasabb árakban kell, hogy kárpótlást kapjon.

A mult hét végének zárlata az előző hetihez képest a következő változást mutatja:

		Jul. 9.	Jul. 16.	Különbség
Buza	októberre	9.09	9.23	+12 fil.
„	áprilisra	9.38	6.52	+14 „
Rozs	októberre	6.72	6.91	+19 „
Tengeri	aug.-ra	5.46	5.75	+30 „
„	szept.-re	5.56	5.86	+30 „
„	1905. máj.-ra	5.75	6.08	+33 „
Zab	okt.-re	6.32	6.66	+34 „
Repce	aug-.ra	10.30	10.45	+15 „

Vásárcsarnok. *(Vámos és Bruszt* jelentése.) Az élelmiszerpiacot az elmult héten főleg gyümölcsfélék uralták, és habár a holt szezon kellő közepén vagyunk mégis mozgalmas üzletmenetről számolhatunk be, mit a nagy gyümölcshozatalok támogatnak. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: *Husfélék:* vidéki marhahus eleje 80—96, hátulja 96—118 korona 100 kilónként. Lehuzott sertéshus 116—128, sertések szalonnával 110—120 fillér kilónként. Vidékről a nagy melegek következtében kevés áru érkezik és igy a fogyasztás főleg helybeli vágásu áruval lesz fedezve. — *Vadfélék:* Öz 160—180, szarvas 80—84, vaddisznó 70—90 fillér kilónként. — *Tojás*ban lanyha az üzlet és ma I. rendü friss telt áru 56.——57, gyengébb minőségü 54.——55.— koronát jegyzett eredeti ládánkint. — Jól lámpázott apadt tojás 40—42, piszkos 48—50, közép 40—47, törött (1000 drb) 26—28 korona ládánként. — *Élő baromfi:* Rántani való csirke 1.20—1.50, sütni való 1.50—2.—, tyuk 2.20—2.60, kacsa 2.——3.—, lud 3.60—4.50 korona páronként. — *Vágott baromfi*ban kicsinyek a hozatalok. — *Tejtermékek:* I. rendü szöv. tehaj 170—200, jó friss főzővaj 140—150, friss tehénturó 12—16 fillér kilónkint. — *Gyümölcsfélék:* Kajszinbarack leginkább érett áru keresett, maj ár 10—20 fillér kilonként minőség szerint. Őszibarack 24—27 fillér, apró édes alma 12—16, rétesbe való 14—20, körte 20—30, megy 32—40 fillért jegyzett kilonként minőség szerint.

Vetőmagvak. *(Mauthner* Ödön jelentése.) A huzamos szárazság következtében attól lehet tartani, hogy nagy takarmányhiány lesz. Leginkább pohánka, mustár, muhar, köles, csibehur, téli borsó, téli bükköny biborhere és tarlórépamagvak vannak hivatva a hiány pótlására. A felsorolt magnemek kereslete az elmult héten rendkivül élénk volt, és egyes fajok ára némileg emelkedett is. Néhány vidékről már idei termésü csomós árut ajánlanak, melyért tekintve a magnak szép minőségét 58—60 korona 50 kilónként állomáson könnyen volt elérhető. Baltacim magból egy tétel uj termésü árut 50 kilogrammonként 14.50 koronáért Budapestre szállitva adtak el. Biborhere valamivel szilárdabb és további áremelkedés bekövetkezése se lehetetlen. Jegyzések nyersáruért 50 kilogrammonként Budapesten: Téli borsó 8.—, téli bükköny 14.—, muharmag 9.50, cukorcirok 9.—pohánka 9.—, köles 8.50, mustármag 12,—, biborhere 18.——20.—, lófogu tengeri 10.—, spergritz 11.—, tarlórépa 44.——50.—, Dactylis 58.——60.— korona,

Nyerstermények. (Ifj. *Leitersdorfer* Lipót jelentése.) Miután a váczi vásár befejeződött, piacunk ismét a megszokott csendes helyzetbe hanyalott vissza. Csak néhány visszamaradt tételt adtak el változatlan árak mellett. A készletek kicsinyek és előrelátható, hogy azok az augusztusi vásár előtt nagyobbodni nem fognak. Mindaddig nagyobb transzakciók nem is várhatók. Erdélyi és felsőmagyarországi számlára csekély mennyiségü marhabőrt adtak el és ezek zöld áruban 86—95 koronát és száraz áruban 230—255 koronát értek el. Borjubőrben nem volt üzlet. Előbbi kötésekre 1 waggon borjubőrt Franciaországba szállitottak el. Lóbőrben az üzlet lanyha és ez alkalommal e cikkben forgalom nem volt. Juhbőrben a készleteket még a vásár alatt eladták, vidékről azonban nagyobb transzakciókról érkeztek jelentések. Báránybőröket még a vásár alatt szállitottak el és forgalom e héten nem volt. Gidóbőröket nem adtak el. Eddig csak néhány kisebb tétel erdélyit szállitottak el 210—230 koronáért.

Petroleum. *(Hesz* Izidor és Társa jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az üzlet menete igen lanyha, az árak nem változtak. Jegyzéseink: 1 keresztes petroleum 44.50 korona 3 keresztes petroleum 42.— korona. 2 keresztes petroleum 40.50 korona. Elsőrendü Standard 40.50 korona. Amerikai császárolaj ottani finomitás 64,— korona Belföldi császárolaj 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett 20 százalék göngysuly, az itteni vasuthoz szállitva értendők. Kékgálic I. vasmentes 59.— korona. Zöldgálic 8.— korona, carbolineum I. 14.— korona, carbolineum II. 13.— korona. Baku gépolaj (orosz) 20.— korona. Oliva gépolaj I. 76.— korona, Oliva gépolaj II. 64.— korona, Tovothe-gépkenőcs 64.— korona.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 16. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Bohacsek Józsa okleveles tanitónőt a hatvani külön szaktanitós gazdasági ismétlő iskolához rendes szaktanitónővé, — a m. kir. igazságügyminiszter Kovács Ármin cs. és kir. 10. huszárezredbeli számvivő igazolványos altisztet a nagybecskereki kir. törvényszéki fogházhoz egyelőre ideiglenes minőségben fogházfelügyelővé nevezte ki.

Áthelyezések. A győri kir. törvényszék elnöke a győri kir. járásbiróságnál üresedésben levő hivatalszolgai állásra Kajtár György csornai kir. járásbirósági II-od osztályu hivatalszolgát, — a győri kir. főügyész a pécsi kir. főügyész hozzájárulásával Horváth József letenyei kir. járásbirósági II. osztályu fogházőrt hasonló minőségben a tapolczai kir. járásbirósági fogházhoz áthelyezte.

Megerősités. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Cser Gyula pancsovai állami főgimnáziumi ideiglenes tanárt ezen minőségében véglegesen megerősitette.

Pályázatok. A balassagyarmati kir. ügyészségnél kir. ügyészi állásra két hét alatt, — a pozsonyi kir. járásbiróságnál II. osztályu hivatalszolgai állásra 1904. augusztus 31-ig, — postamesteri állásra Gyertyánligeten (Máramarosmegyében) julius hó 29-ig, — a rózsahegyi kir. törvényszéknél aljegyzői állásra 2 hét alatt, — a nagysomkuti kir. járásbiróságnál aljegyzői állásra 2 hét alatt, — a m. kir. folyammérnöki hivatalnál folyamfelvigyázói állásra (Váczott) augusztus hó 28-ig adandók be a kérvények.

REGÉNY

ASZSZONYOK HATALMA

Irta: GUSTAF AF GEIJERSTAM

(11)

Ugy éreztem magamat, mintha hirtelen bizonyosságra jutottam volna s erre fagyos borzongás futott végig rajtam és akaratlanul körülnéztem, mintha attól tartottam volna, hogy az emberek ott a vendéglőben csudálkoznak a jelenlétemen személyesen ismernek és a gyalázatomról job ban vannak tájékozódva, mint én. Hogy megcsaltak, az iránt ebben a pillanatban már semmi kétségem sem volt.

De nem ez volt, ami foglalkoztatott. Ezt teljesen alárendelt dolognak tekintettem mostan, olyasvalaminek, aminek legcsekélyebb jelentősége nincs, olyasvalaminek, ami csak a büszkeségemre tartozott és nem a boldogságomra. Nem. De az agyam forrott és a szivem verése is elállott, ha Margit könnyeire és heves fájdalmára gondoltam. A szivem görcsösen összeszorult, ugy tetszett nekem, mintha éreztem volna, hogyan szorul össze. És emlékszem még, hogyan néztem körül a félig üres étteremben, ezuttal abban a hiábavaló reménységben, hogy a reggelizö urak között, akik az asztalok egy részét elfoglalták, találok valakit, akire rábizhatnám magamat.

Valakit, gondoltam magamban, aki segithetne rajtam. Keresgéltem az emlékezetemben a barátaimat, akiket azelőtt ismertem. De egyet sem tudtam, akihez elmentem volna. A szivem segitségért kiáltott, de az nem mutatkozott. Olyan magányos ember lettem, olyan üres teret teremtettem magam körül, hogy senkit sem ismertem, akinek csak szólhattam is volna. Régibb barátaim egymásután merültek fel az emlékezetemben. A neveket is elmondtam halkan, de azok csak üres szavak voltak, semmi nem volt bennük, amit megragadhattam volna, hogy erősen foghassam őket.

Olyan gyöngének, olyan üresnek éreztem magamat, mintha lehetetlenség lett volna, hogy valamit elintézzek; már az a gondolat is, hogy az asztaltól felálljak és hazamenjek, ugy gyötört és nyugtalanitott, mert éreztem, hogy ehhez a jelentéktelen müvelethez is hiányzik az erőm. Mintha valaki olyasvalamire akart volna kényszeriteni, ami tulhaladta az erőmet. A pincér riasztott fel csak töprengéseimből, aki azért jött oda hozzám, hogy megkérdezze, nem kivánok-e még valamit. Mintha azon kaptak volna rajta, hogy el akarok lopódzni, összerezzentem a pillantása alatt és tulságosan nagy borravalót adtam neki, mert ugy éreztem, hogy meg kell vásárolnom a tiszteletét. De amikor künn voltam megint az utcán, láttam, hogy a nap süt és éreztem, hogy meleg van. És mégis annyira fáztam, hogy egész testemben éreztem. Kábultam, a nélkül, hogy arra gondoltam volna miért mentem, vagy merre mentem, indultam hazafelé. Még emlékszem, hogyan kerestem a legkülönösebb, legfélreesőbb utcákat, hogy csak senkivel se találkozzam az ismerőseim közül. Már az a gondolat, hogy köszönnömkellene valakinek, hogy le kell vennem a kalapomat vagy néhány szót kell mondanom, rettenetes rémületet okozott nekem.

Jó ideig tartott, mig hazaérkeztem és mikor a lépcsőn felmentem, meg kellett állnom, hogy magamhoz térjek, mielőtt elég bátorságot szedek össze ahhoz, hogy belépjek. Annyira bizonyos voltam abban, hogy katasztrófa előtt állok, amelyet nem tudok elháritani, amelyből nem kerülök ki győztesnek.

De hát olyan gyorsan csak ritkán következik be az, amitől az ember fél. Nem is találtam otthon semmi különöset, éppenséggel semmit, csak az uj leány jött meg közben. Alacsony, jól megtermett, szőke teremtés volt, kifejező kék szemmel és flegmatikus arckifejezéssel. Olyan volt, mintha mindenre el volna készülve és mintha semmitől sem félne, mert semmi sem izgathatta fel.

A családot a konyhában találtam. Signe és a leány kávézott és ugy látszott, mintha már össze barátkoztak volna. Margit ott ült mellettük, kezében egy pohár tejjel. Egészen elégedettnek látszott és csak a titkos egyetértés egy gyors pillantásából amelyet rám vetett, sejthettem meg, hogy nem felejtette el az előző napot.

Igy hát a szobába mentem és hiábavaló töprengésbe merültem magam és sorsom felett és hogy miért nem akadt egyetlen ember sem, akihez bajomban fordulhattam volna.

IX.

Közel voltam a szellemi halálhoz és karácsonyra ujév következett, a nélkül, hogy a tovatünő napokat észre vettem volna vagy tudtam volna, mit jelentenek. Az élet jóra és rosszra van berendezve. Abszolut szépnek és abszolut csunyának sohasem mondható. És az, aki piszokban élt, még talpra állhat.

Erre azonban nem gondoltam akkor és jól tudom, hogy ez a beismerés férfiatlannak tetszik. De ez a férfiatlanság mindnyájunkhoz közel jár, ha a baj nagy és erőnk nincs. Csak az a különbség, hogy nem mindenki akarja bevallani a gyöngeségét. De hogy hogyan mult el az a két hetem, azt bajos lesz megmagyaráznom. Olyan rejtélyesnek tetszik most minden nekem, teljesen képtelen voltam arra, hogy valamihez, akár a legegyszerübb dologhoz fogjak. Állandóan a gyanu lázában szenvedtem s a lekcsufabb arcok üldöztek ugy otthon, mint künn. Még akkor sem találtam nyugalmat, amikor Margittal voltam egyedül és észrevettem, mennyire reá ragad lelkiállapotom.

Órákhosszat tudott ülni és beszélgetni a szobámban. Elmondta, mi minden történt vele az iskolában, mit látott künn, mindazt, ami szórakozásunkra szolgált s amibe sohasem fáradtunk bele. De egyszerre csak félbehagyta élénk csevegését.

— Hiszen nem is hallgatsz ide — mondta.

— Igen, igen — próbáltam ellenkezni — minden szót hallok.

De a gyermek nem engedte, hogy félrevezessék. Megérezte, hogy a gondolataim messze kalandoznak, amint jómagam megértettem, hogy a szórakozottságom miatt szenved. Hanem az én gondolataimra mintha köd borult volna, amelyet nem tudtam elzavarni s nem tudtam, hogy lelkemet attól a tehertől felszabaditsam, amely gyötört bennünket, bár az életemet is odaadtam volna azért.

Aztán magára hagytam és kimentem s órákhosszat bolyongtam céltalanul az utcákon. Vagy bementem egy kávéházba, ahol sokan voltak. Ott leültem egy üres asztal mellé, belebámultam minden gondolat nélkül a levegőbe és akkor ugy éreztem, mintha az énem megszöknék, tovatünnék, összekeveredvén mindazzal a sok közömbös énnel, amely ottbenn együtt volt.

X.

Akkor megtörtént az, ami az emlékezetembe kiolthatatlanul belevésődött, ami az egész életemet megváltoztatta és lassankint egészen más emberré alakitott át.

Egy napon Norrbron át jöttem, határozatlanul arra nézve, vajjon hazamenjek-e vagy pedig csupa kedvetlenségből, hogy a megszokott környezetben a viszontlátást elhalaszszam, künn maradjak valami étteremben. Akkor megpillantok egy arcot, amely mintha ismerős lett volna nekem, fiatal, finom arcot, amely azonban mintha kissé megöregedett volna, amióta először láttam. Magas, karcsu asszonyalakot pillantottam meg s egy mosoly sugárzott rám, amely föl is melegitett, meg is zavart. És egyszerre, mint nászéjszakámon, magam előtt láttam azt a boldog nyarat, amelyet már régen, olyan régen elfelejtettem. Az egész olyan természetesnek tetszett nekem, hogy szinte vártam a dolog ilyen bekövetkezését.

Egy női kezet éreztem a magaméban és mintegy álomban hallgattam a szavaknak egész áradatát, amelyre csak azzal tudtam válaszolni, hogy a hangom egészen elgyöngült s a szemem fátyolossá lett.

— Jöjj velem haza — hallottam Eliz szavát. — Hiszen egy egész örökévalóság óta nem láttuk már egymást.

Láttam magamat ott menni mellette s hallottam, amint felelgetek neki. De saját hangom is idegen lett nekem. És amikor tul voltam az első meglepetés kábulatán és kezdtem megérteni, hogy mégis csak valósággal állok szemben, akkor a valóság álommá kezdett alakulni előttem és az egész kaoszszá bonyolódott.

Hogy mi mindent mondtam még neki, azt elfelejtettem, csak arra emlékszem még, hogy megkérdeztem, vajjon férjnél van-e.

— Szép kérdés — mondta. — Két szép fiúkóm is van, a legszebbek egész Svédországban. És ezt te nem tudod? Te pedig tiz év óta vagy házas s leányod van és én tudom ezt. Ugyancsak nagy lehet már.

— Azóta mindig itt éltél? — kérdeztem.

— Persze — felelte. — Eleinte napról-napra azt hittem, hogy el fogsz jönni, mint a régi időkben. De mikor láttam, hogy nem jösz, gondoltam magamban: no hát, akkor várnom kell.

És hangosan nevetett hozzá és ujra hallottam az ő szelid, jó, áldott nevetését. És minden olyan egyszerü és őszinte, olyan világos és könnyü lett. Az ő derüs kedve rám ragadt, de azért nem tudtam megfeledkezni az otthonomról sem és arról, amit átéltem, vágyódtam arra, hogy beszélhessek vele és rögtön tudtam is, hogy ezt meg fogom teni. De most csak némán mentem mellette és gyönyörködtem a közelségében, gyönyörködtem, hogy egyáltalában itt volt és hogy nem felejtett el.

És igy közeledtünk ezenközben az otthonához és sok év óta először léptem be szép, finom lakásba.

Eleinte összeszorult a szivem. Mert nem fojthattam el magamban, hogy a magam kis szobáira gondoljak, amelyekben a butorok olyan kopottak és közönségesek voltak, amelyekben semmi diszités nem volt, amely azt mutatta volna, hogy valami kedves kéz rendezi a fészket. Rézmetszeteimre és mütárgyaimra gondoltam, mindarra, amit itt látsz. Azokat én elraktam és soha többé arra nem gondoltam, hogy elöszedjem őket. Ugy voltam velük, mintha féltem volna mutogatni őket, mintha tudtam volna, hogy nem valók ebbe a hajlékba. Erre gondoltam most. És egyuttal élveztem ezeket a nagy, tágas termeket, amelyekben a levegő olyan tiszta volt.

Két fiucska jött elém, akik kisebbek voltak a leányomnál, kezet nyujtottak és Eliz egy kis időre magamra hagyott velük.

(Folytatása következik.)

Napirend.

Naptár: Hétfő, julius 18. — Római-katholikus, Frigyes. — Protestáns: Frigyes. — Görög-orosz (julius 5.): Márta. — Zsidó: Áb. — Nap kél: 4 óra 6 perckor. — Nyugszik: 7 óra 34 perckor. — Hold kél: 10 óra 32 perckor délelőtt. — Nyugszik: 14 óra 34 perckor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Könyves Kálmán müvészeti szalon (Nagymező-utca 37.) nyitva dijtalanul egész nap.

Nemzeti Muzeum. Természetrajztár nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 K. dij mellett.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Közlekedési muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és délután 3—6-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—11-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár zárva.

A földtani intézet muzeuma a Stefánia-utca nyitva 9—1-ig. Belépődij 1 korona.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig.

Az aquincumi ásatások és muzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre. Helyiérdekü vasut a Pálffy-térről.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Házi termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váczi-körut 23. szám).

SZINHÁZAK.

Hétfő, 1904. julius hó 18-án.

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ.

Nyárai Antal és Tanai Frigyes felléptével

A hét Schlézinger.

Látványos énekes bohózat 5 felv.

Kezdete 7½ órakor

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Boccaccio.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7½ órakor.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN

SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdete d. u. 5 órakor. Vége este 10 órakor.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig.

Ma, hétfőn, julius 17-én

A nagy varieté szinpadon fellépnek:

ALEXIA,

a hires tourbillon-forgószél táncával.

CLEMENT de LION

a csodás billiárdgolyó manipulátor és a többi nagyszabásu attrakció.

FOLIES COMIQUE:

Az elválasztott feleség. Szenzációs német bohózat.

Moulin rouge à la Paris.

Francia négyes. The Louisiana, eredeti cake-walke-csoport.

A honvédzenekar vonós-hangversenye.

A szabadterületen mindenféle szórakozás. Monte Carló, francia szinház stb.

Belépődij **60** fillér. Kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben.

CIRCUS BEKETOW

Hétfőn este ½8 órakor

— — Uj szenzációs műsor. — —

UJ! 3 Powels, fenomenális mutatványaikkal lovon. A világ legjobb műlovarjai. **Cotrell Róbert** ur, kitünő zsoké-lovar. **Louise** és **Margarithe Cotrell** urhölgyek, kiváló hölgyzsokék. **Howarth Nicolsens,** eredeti bohóc és bohócnő. **UJ!** Mlle **Gusta de Botoni,** kiváló iskola- és ugrólovarnő. **Talep** és **Manolo** urak, nagyszerű Batoude-ugrók 10 lovon és az óriási elefánton át. Miss **Marouis** az ő nagyszerűen idomitott 6 dupla ponnyiával. Utolsó fellépés: **LOOPING THE LOOP** szalagmenet a levegőben, előadva Wortley-Bayer Borthers-től. Utolsó fellépés: **BIKAVIADAL,** paródia a hires mintá után.

A legjobb uj és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

FISCHER J. ponyva- és zsákáruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31—33.

Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt **zsákot** és **becserélek** ujakra használt terményzsákokat.

Ponyvakölcsönző intézet. Legszolidabb kiszolgálás.

ALAPITVA 1882.

Minden sorsjegy nyer.

OLASZ vörös keresztsorsjegy HUZÁS már **augusztus 1.**

Kapható **36** havi részletfizetésre.

Havi befizetés:

1 darabra	1 kor. 90 fill.
2 „	3 „ 80 „
3 „	5 „ 70 „

Már az első részlet és 35 fillér portó ellenében megküldöm a sorsjegyek sorozat és számát tartalmazó részletivet. 2 részlet egyszerre való beküldésénél a harmadik részlet is nyugtáztatik, tehát **egy részlet ingyen.**

FLEISSIG Bankház, Budapest, Erzsébet-körut 2. sz.

Azonnali játékjog.

A „THE GRESHAM"

londoni életbiztositó-társaság kimutatása üzleti fejlődéséről és a biztositások alapján kifizetett összegekről

1848—1902.

Időszak	Kiállitott kötvények	biztositott tőkéje	Kifizetett összegek
		Korona	Korona
1848—58	7,996	97,357,512	2,833,584
1858—68	30,697	294,358,800	18,292,536
1868—78	34,704	355,468,200	61,192,272
1878—88	57,004	482,421,600	114,633,312
1888—1902	102,844	862,143,384	251,201,016
1848—1902	233,245	2091,749,496	488,152,720

Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket állit ki, továbbá ajánlati nyomtatványokkal dijmentesen szolgál a magyarországi fiók Budapesten, valamint ennek ügynökségei az ország minden nagyobb városában.

A „THE GRESHAM" londoni életbiztositó-társaság magyarországi fiókjának igazgatósága Budapesten, (a társaság uj palotájának felépitéseig) **IV., Ferenc József-rakpart 27. szám.**

FOGAK

szájpadlás nélkül, **3 koronától.** — Az általunk készitett és **Párisban első dijat nyert** fogsorok azonnal megszokhatók és rágásra kitünően használhatók. Régi fogsorok átalakittatnak. — Vidékiek 12 óra alatt kielégittetnek. 10 évi jótállással.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 50. I. em.

Fogorvos: **LÖFFLER EMIL.** Technikai főnök: **GROSSMANN S.** Tartós plombák 3 koronától, fogbuzás érzéstelenitve 2 koronáért. Fogad: reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. — **Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.**

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek,

férfigyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobban ajánlják

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvost.

Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.

Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)

Levél utján is biztos gyógysiker.

Iskolai könyvtárak számára a legolcsóbb, legjobb és legalkalmasabb a

Filléres Könyvtár.

Magyar fiuk, magyar leányok számára.

Szerkeszti: PÓSA LAJOS.

Elbeszélések, regék, történelmi elbeszélések, versek, szindarabok = és utleirások gyüjteménye. =

Egy-egy kötet ára szines boritéku bekötésben 50 fillér.

Most jelent meg:

200. Egri György. Jókai Mór élete. ... ... —.50

199. **Krúdy Gy.** Robinzonok a Kárpátok között ... ... —.50

198. **Sebők Zs.** Falusi cica a városban. Képekkel ... ... —.50

197. **Gegus Ida.** Tündérmesék III. gyüjt. ... ... —.50

196. **Perényi Lajos.** A hazáért. Hazafias elbeszélések. Képpel ... ... —.50

195. **Gárdonyi G.** Bolond Istók. Képekkel... ... ... —.50

194. — Tihanyi Pista. Képekkel ... ... —.50

193. **Benedek Elek.** Elek apó meséi. II. gyüjtemény... ... ... —.50

192. **Gárdonyi Géza.** Mindentudó Gergely bácsi második könyve. Képekkel... ... ... —.50

191. **Móra I.** Katóka könyve. Mesék, versek képekkel ... ... —.50

189—190. **Lőrinczy György.** A bizótalvi harang szava. Elbeszélés. Képekkel 1.—

188. **Lampérth Géza.** Elmult időkből. Történeti rajzok Második gyüjtemény ... ... —.50

185—187. **Tábori R.** Görbe hegyek országa. Képekkel 1.50

184. **Krúdy Gy.** A dévényi fazekas. Képpel ... ... —.50

183. **Garády Viktor.** Kerek erdő. Történetek, képek az állatvilágból II. gyüjt. Képekkel... ... ... —.50

182. **Sebők Zs.** Cicáról — nyulról. Képekkel ... ... —.50

181. — A hős nyulacska. Képpel... ... —.50

180. — A gyöngyhuszár. Képekkel ... —.50

179. — Cserebogár urfi a tengeren. Képekkel... ... ... —.50

177—178. **Sas Ede.** Kurucok csillaga. Történeti elbeszélés képekkel ... ... 1.—

176. **Krúdy Gyula.** Két vándor. Elbeszélés képekkel ... ... —.50

Minden kötet külön is kapható.

Megrendelésnél **minden cimért 54 fillér** (4 fillér portóra való) küldendő be, hogy aztán bérmentve küldjük meg a rendelt köteteket. Husz kötetért 10 korona küldendő be. A Filléres könyvtár teljes jegyzékét kivánatra mindenkinek megküldjük.

Singer és Wolfner könyvkiadóhivatala

BUDAPEST, VI, ker., Andrássy-út 10. sz.

A 19457. számu

„Eljárás és kemence-elektromosság segélyével elektródák nélkül eszközlendő hevitésre vagy olvasztásra"

cimü 1900. május 9-ről kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek

Szives ajánlatokat **„W. P. 4328"** jelige al. **Mosse Rudolf, Bécs,** I. Seilerstätte 2. továbbit.

Valódi angol Lawn-Tennis.

Tornaeszközök, függő-ágyak és mindennemü **hálók. Ruhaterítő-kötelek** fehér kenderből, **vizmentes ponyvák, zsákok** és kenderáruk legolcsóbb megbizható forrása:

Seffer Antal

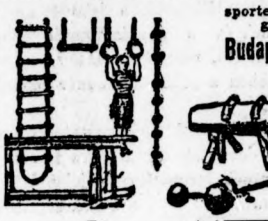

sporteszközök és kötélgyártó ipartelepe

Budapest, IV., Károly-utca boltszám 12.

(Közp. városház épülete.)

Alapittatott — 1878.

Telefon: 15—56.

Képes árjegyzék kivánatra bérmentve.

GUMMI és halhólyagóvszerek.

Legfinomabb francia gyártmányok.

Árak 12 darabonként: Kor.

GUMMI	jó	1.—
GUMMI hólyag	jobb	1.80
GUMMI	legfin.	3.50

I-rendü 5.— **Neverrip** legfinom. **paragummi,** igen tartós, legjobb a világon, 12 db. **10** K. **Capottes** amerikai rövid, K. 5.—, 7.—, 9.—. 12 drb legkedveltebb minta K. 3.50. **Halhólyag,** legfinomabb 12 drb K. 3.50, 7.—, 10.—. **Használ.** utasitás **ingyen.** Minden rendelés után 10% árengedmény.

RIVÁL Bpest, VII b. Garay-u. 12.

TITKOS

betegségéből ha alaposan akar kigyógyulni, akkor rendeljen azonnal egy üveg

„TRIAS"-t

Papp L. gyógyszertárából, Tisza-Szt.-Imre, Főutca 5, férfiaknak kor. 2.75, nőknek kor. 3.54 beküldése ellenében bérmentve küldetik. **Triasal** ugy a nők, mint a férfiak szavatolás mellett, minden utóbaj és fájdalom nélkül, még ha a legelhanyagolabb folyásban szenvednek is, **ökvetlenül kigyógyulnak. Hatása biztos és gyors.** Fecskendők nőknek és férfiaknak külön 1 korona. Főraktár: **Török József,** gyógyszertára, **Bpest, Királyutca 12,** s a legtöbb vidéki gyógyszertárban is kapható.

Gimnáziumi, reál érettségire, elemi, polgári, államszámviteltani vizsgáru bármilyen magánvizsgálatra, rövidesen felelősséggel előkészit: „Kerekes" **Dohány-utca 82. I. em. 14.** (Vidékiek ellátást kapnak.) Válaszbélyeget kérek. 20835

Több kisebb és nagyobb szép utcai és udvari lakás, olcsón kiadó. VI., Dalnok-utca 26. 10254

Irodai gyakornokok kerestetnek. Feltételek teljes elmmel elvaszhatók az Országos Pályázati Közlöny mai számában. Száma 40 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, József-körut 9. 10261

„Pénzszerzőkönyv" 280 oldalon, 140 melléknövedelmező ajánlatot magyarázó részletesen, 600 korona havi keresethez juthat, irásbeli stb. otthon végezhető munkával. Bármentve szétküldi 1 korona levélbélyegért. Guttenberg Jakab, Féliz-fürdő, Biharmegye. 20861

Bármilyen javitóvizsgára, polgári iskolai magánvizsgákra előkészit rövidesen felelősséggel „**Magántanulók tanfolyama**" VII., Dembinszky-utca 22, II. 15. 10240

A titkos betegségek

alapos gyógyitásáról.

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly ügyben, jelentkezzék egyszer személyesen, mert a legujabban külföldön beszerzett speciális müszerekkel még a legrégibb betegségnek is pontosan meg lehet **határozni** a székhelyét, elterjedését, minőségét, **kórokozóját**: bármily mélyen fészkelte is be magát a kóranyag a szervekbe, vagy a test nedveibe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes biztossággal meghatározható a betegségi állapotnak megfelelő, alapos gyógyuláshoz vezető speciális gyógyitási mód is, amelyet mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon is **elvégezhet.** Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak irja le a baját, amelynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasitást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelébe válaszbélyeget mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és házagpótló hazánkban Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), ahol jókarattal, őszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, ahol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól és lelki kinjai is megszünnek.

A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a leg elhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, sérveket, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmezavarti aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, speciálista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Nyomatott a Budapesti Napló körforgógépein Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.